

Prenumerata wyosi: Z przesyłką pocztową i odnoszeniem: rocznie rub. 7.20 — półrocznie rub. 3.60 — kwartalnie 1.80, — miesięcznie 60 kop. Cena numeru pojedynczego — 6 groszy.

Redaktora zastać można od 12 do 1 ej w południe i od 6 ej do 8 ej wieczorem. — Redakcja otwarta dzień i noc. — Rekopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

ODDZIAŁY WŁASNE:
w Będzinie, ul. Słowiańska № 9. Telefonu 184, w Dąbrowie ul. Klubowa w Strzemieszycach, Groźcu, Zawierciu, Pogoń, Orla № 2, — Tamże przyjmują prenumeratę „Iskry” i ogłoszenia.

ISKRA

Cena ogłoszeń: na 1-iej stronie za wiersz petitiowy 60 kop., na III-iej stronie 30 kop., na stronie 4 ej — 20 kop. Nadesłane za wiersz gar-montowy — 1 rub. Drobne ogłoszenia po 3 kop. za wyraz. Załączenia 3 rub. od tysiąca.

Redakcja i Administracja mieszczą się pod № 3 przy ul. Krzywej w Sosnowcu — Telefon № 298. — Skrzynka pocztowa 183

Adres dla listów i depech „Iskra” Sosnowiec.

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI

wychodzi codziennie nie wyłączając świąt — pod kierunkiem **W. Monsiorskiego.**

**Z powodu wojny
WYPRZEDAŻ o 50% taniej
cen zwykłych**

Ubiorów męskich i damskich,
Palta — Jesionki — Futra,
Kołnierze, mufki, karakuly
oraz towary angielskie i krajowe.

Sz. Fürstenberg
Będzin, Sławkowska 44.

WOJNA EUROPEJSKA.

Sytuacja ogólna.

Trudne nad wyraz jest położenie referenta wojennego, orjentującego się w miarę napływania do redakcji depech urzędowych i cenzurowanych.

W pierwszych tygodniach trwającej wojny, gdy armje operujące, w myśl otrzymanych poruczeń ze sztabów generalnych, maszerowały na pozycje, z góry określone, to i wiadomości z placu boju były obfitsze, i orientacja referenta trafniejsza, a więc i ciekawsza.

Obecnie, gdy wojna przeżyła pierwsze stadium, gdy pozycje stron z łatwo zrozumiałych powodów skrętnie są ukrywane, i do wiadomości ogólnej podawane są rezultaty poszczególnych potyczek, samo się przez się rozumie, że zaciekawienie, trzymane dotychczas w napięciu, słabnie; u czytającego ogółu wyradza się pewnego rodzaju apatia, z którą referent walczyć musi.

Zdenerwowanie i apatia ogółu nie jest jednak usprawiedliwioną stanem faktycznym.

Gra jest zbyt poważna, za wiele ma Polska do zyskania, by chwilowa cisza lub brak pomyslnych wiadomości mógł w czemkolwiek zachwiać wiarę naszą w ostateczne zwycięstwo sprawy słusznej.

Na terenie Galicji i Królestwa toczy się bój krwawy, bój, mający rozstrzygnąć przyszłe losy niepodzielnej i niepodległej Polski.

Wypadki wojenne zaskoczyły naród w chwili ogólnej dezorientacji, co smutnie oddziaływa na całokształt jednolitego stanowiska w obecnej zawierusze.

Mimo wszystko, pewni jesteśmy, że w niedalekiej przyszłości bieg działań wojennych wywrze otrzeźwiający wpływ na zaślepionych polityków, nie chcących widzieć jutrzemki, która nam zaświtała.

Jak swego czasu dla utrzymania równowagi politycznej świata, rozumianej w Europie po Metternichowsku, trzeba było dążyć do rozbioru Polski, tak obecnie wysunięte cele i zadania walczących mocarstw wymagają bezwarunkowego jej wskrzeszenia.

W jaki sposób i w jakich rozmiarach to wskrzeszenie w czyn wcielone zostanie — wypadki niebawem wykażą.

Telegramy.

Wojna z Rosją.
Walki na Węgrzech.

BUDAPESZT, 31X (B.T.W.)
Biuro telegraficzne węgier-

skie donosi z Nyiregy Bazar: Nadzupan komitatu Mermaros donosi o zwycięskiej bitwie wojsk węgierskich z oddziałami rosyjskimi, które wtargnęły do komitatu.

Rosjanie ustąpili w kierunku Oreomegon ku granicy.

Pod Coersi Mezer również miało miejsce bitwa z rosjanami, której wyniki nie są jeszcze wiadome.

BUDAPESZT, 31X (B.T.W.)
Adjutant głównodowodzącego wojsk, operujących przeciw rosjanom na Węgrzech, oświadczył korespondentowi gazet budapeszteńskich, że rosjanie byli zmuszeni do opuszczenia Węgier przez przełęcz Uszok.

Bitwa skończyła się onegdaj.

Sily rosyjskie wynosiły półtorej brygady piechoty z 16 działami.

Straty rosjan są znaczne.

Religia panująca w Galicji.

BERLIN, 31X. Jak donosi „Taegliche Rundschau”, przybyli do Lwowa metropolita rosyjski ogłosił tam, że religią panującą jest wyznanie prawosławne.

Wojna na Zachodzie.

Walki na froncie północnym.

KOPENHAGA, 21X. „Berlingske Tidende” donosi z Londynu: Korespondent „Daily Mail” przesłał we czwartek szczegóły walk na froncie północnym we Francji.

„We wtorek wieczorem byłem świadkiem zupełnego zniszczenia całej okolicy za pomocą ciężkiej artylerji.

W ciągu dni ostatnich nie astawała okropna walka artylerji, połączone z morderczymi walkami piechoty.

Niemcy w celu uniknięcia oskrzydlenia lub starcia swego prawego skrzydła, przesunęli je na północ i rozszerzyli.

Związkowcy odpowiedzieli również rozciągnięciem linii frontu

Obie strony wprowadziły silne posiłki na linij ognia

Francuzi maszerowali przez kilka dni, przechodząc po 40 kilometrów dziennie.

Pomimo olbrzymich strat, udało się Niemcom utrzymać front o takiej samej rozciągłości, jak związkowcy.

Wtedy nastąpiła zmiana planu walki.

Olbrzymie masy artylerji zostały przesunięte i przez całą noc trwał pośpieszny ogień.

Piechota francuska stała wytrwale pod ogniem granatów.

W niedzielę i poniedziałek Niemcy parli nieprzerwanie naprzód.

Wtedy nadeszły silne posiłki.

Potężny zastęp dział szybkostrzelnych wyszedł na front i zmasił Niemców do powstrzymania ataku.

Korespondent opowiada dalej o zniszczeniu całego miasteczka w ciągu dziesięciu minut.

Nie zdobyto moździercy austriackich.

WIEDEŃ, 21X. Rozpowszechniona przez francuzów w prasie neutralnej wiadomość, jakoby w bitwach nad rzeką Mozą francuzi zdobyli austriacką baterję moździercy, jest nieprawdziwa.

Nowy marszałek Francji.

KOPENHAGA, 21X. Z różnych źródeł komunikują, że rząd francuski nosi się z zamiarem wskrzeszenia tytula marszałka Francji. Prawdopodobnie tytuł ten otrzyma obecny generalissimas armji francuskiej, gen. Joffre.

Dotychczasowa kontrybucja wojenna.

Z Bordeaux donoszą do gazet szwajcarskich, że Niemcy nałożyły dotychczas w zajętych miastach kontrybucję następującej wysokości:

Brakselo	200 milion. fran.
Liege	10 „
okolica Liege	50 „
Lozanna	100,000 „
Leas	700,000 „
Lille	7,200,000 „
Armentieres	500,000 „
Roabaix i)	1,000,000 „
Tourcoing)	1,000,000 „
Termonde	1,000,000 „
Brabancja	450 000,000 „

Gandawa 100,000 frank. oraz 2,200 cygar, 1220 beczatek wód mineralnych, 100 rowerów i 10 motocykli.

Amiens 1 milion franków i 100 tys. cygar.

Łącznie Niemcy nałożyli na zajęte miejscowości w Belgji i Francji 721 i pół miliona franków.

Tylko niezaczyna część nałożonej kontrybucji została dotąd wpłacona.

Brakselo wpłaciła dopiero 30 milionów, obłożone kontrybucją miasta francuskie, nie jeszcze nie wpłaciły.

Na Bałkanach.

Nota Bułgarii.

WIEDEŃ, 21X. Poseł bułgarski w Niszu, Autier, wręczył gabinetowi serbskiemu notę, w której rząd bułgarski ża-

da bezwłocznego uregulowania sprawy macedońskiej.

Niezałatwienie owej sprawy grozi wybuchem powstania w Bułgarii.

Nota rządu wywarła dobre wrażenie w szerokich kołach ludności bułgarskiej, gdyż rząd daje tem wystąpieniem dowód, że sprawy bułgarskie traktuje poważnie.

Wojna na morzu.

Wędrujące holendry.

LONDYN, 11X. Po morzu Północnym i oceanie Atlantykim pływa kilka porzaczonych okrętów, które zagrażają bezpieczeństwu żeglacji.

Parostatek holenderski „Agda” po zderzeniu się z takim kadłabem zatonał.

Zalogę zdołano wyratować.

Papież interwenjuje!

PARYŻ, 31X. Do „Temps” telegrafuje korespondent rzymski, że Papież Benedykt XV przedsięwziął kroki w celu interwencji u mocarstw o pokój.

Pomiędzy Papieżem a cesarzem Franciszkiem Józefem nastąpiła wymiana listów w tej kwestji.

Walki o Kiao-Czau.

BERLIN, 31X (B. T. W.) Nica-rzędownie.

Zc źródeł angielskich zdołano astalić przebieg dotychczasowych walk pod Kiao-Czau. Połączone sily japońsko angielskie wyładowały w niedzielę dnia 27 ab. m. przy ujściu rzeki Li Cza, przezem trzy okręty wojenne niemieckie ostrzeżiwały prawie ich skrzydło do chwili przybycia flotyli samolotów japońskich.

Kilka samolotów uszkodzono. Ogólne straty nieprzyjaciół wynoszą 150 osób w zabitych.

Straty Niemców nie są wiadome.

28 września, po zamknięciu linii obliczniczej od strony lądu, rozpoczęła się blokada forta Tsing Tau przez trzy okręty linjowe japońskie

Następnego dnia połączone sily japońsko angielskie przypaściły szturm do głównej linii fortyfikacyjnej. Zc strony niemieckiej silny ogień działowy nie astawał.

